

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Studijní obor: **Anglický jazyk a literatura (dvouoborové studium)**

Název práce: ***Diachronní pohled na roli obrazového materiálu v učebnicích a výukových metodách pro anglický jazyk***

Autor/ka práce: **Alžběta Kučerová A16051**

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Alena Prošková, Ph.D.**

Oponent/ka bakalářské práce: **Mgr. Helena Lohrová, Ph.D.**

Stručná charakteristika práce / Short characteristics of the thesis

Práce Alžběty Kučerové se zabývá obrazovou složkou v učebnicích anglického jazyka. Cíl práce je stanoven následovně: „Cílem této práce je zjistit, nakolik jsou jednotlivé způsoby práce s obrazovým materiálem přínosné v rámci současné podoby výuky cizích jazyků“ (Abstrakt práce) a následně v anglickém znění „The goal of this thesis is to evaluate to what extent is the typical usage of visual components from each method beneficial for teaching languages nowadays.“

Zhodnocení využití vizuálních prostředků je realizováno prostřednictvím diachronního výzkumu, kdy autorka analyzuje typologii a funkci vizuálních prostředků na vzorku čtyř vybraných učebnic anglického jazyka, kdy každá z učebnic reprezentuje jeden ze čtyř historicky nejvýznamnějších metodických přístupů využívaných pro výuku angličtiny jakožto cizího jazyka: metodu gramaticko-překladovou, metodu přímou, metodu audio-lingvální a metodu komunikativního přístupu. Jedná se o učebnice:

1. COMMENII, John Amos. *Orbis sensualium pictus*. London: Printed and sold by John Sprint, 1705.
2. PRICE, Isaac. *The Direct Method of Teaching English to Foreigners*. New York: Frank. D. Beattys and company, 1913.
3. WRIGHT, Audrey L., Ralph P. BARRETT a Aristotle KATRANIDES. *Let's Learn English*. Second Edition. New York: American Book Company, 1973.
4. HELGESEN, Marc, Thomas MANDEVILLE a Robin JORDAN. *English Firsthand*. San Francisco, CA: Lateral Communications, 1986.

BP obsahuje teoretický úvod, v němž autorka představuje ústřední pojem - vizuální prostředek, zde, jak uvádí, čerpá z Průchy (1998) a Peškové (2012), a s tímto pojmem dále pracuje v celé práci. Následně je zprostředkován přehled typů (Průcha, Pešková) a funkcí vizuálních prostředků (Pýchová, Čáp a Mareš) a souhrnné pojednání o každé ze čtyř historicky akcentovaných výukových metod.

Při vlastní analýze vizuálních prostředků využitých v učebnicích anglického jazyka autorka sleduje tři cíle, které formuluje do dílčích výzkumných otázek:

1. Jaké typy vizuálních prostředků jsou v učebnicích použity?
2. Jaké funkce plní jednotlivé typy vizuálních prostředků v učebnicích?

3. Za jakým účelem jsou v učebnici použity uvedené vizuální prostředky?

Tyto cíle jsou sledovány s pečlivostí.

Celkové zhodnocení / Overall assessment

Velmi oceňuji přístup, se kterým Alžběta přepracovala své původní zadání BP. Práce, kterou Alžběta letos předkládá k obhajobě má nesrovnatelně vyšší celkovou úroveň oproti její první verzi, a to jak po stránce strukturní, tak i obsahové. Cíl práce je jednoznačně formulovaný, autorka respektuje citační etiku, provedená analýza je pečlivá, obrazový materiál je prezentovaný přehledně, strukturování do podkapitol (pětiúrovňové) je někdy až příliš úzkostlivě podrobné, nicméně i tato skutečnost jasně odráží snahu autorky postupovat při výkladu a zpracování práce systematicky a fakticky správně. Kladně lze též hodnotit rozsah zpracování zadaného tématu (56 stran textu), který je též v kontextu požadavků kladených na zpracování BP lehce nadstandardní. Můj celkový dojem z práce je tak velmi pozitivní.

Přínos práce vidím především v diachronním zpracování analýzy vybraných učebnic, neboť mapování postupného rozvoje grafických technik a jejich využití pro pedagogicko-didaktické účely při výuce cizích jazyků vnímám jako velmi cenný rámec pro jakékoli další srovnávání a hodnocení vizuálií učebnic moderních. Je proto možná škoda, že tento element – porovnání využití vizuálních prostředků v učebnicích staršího data s využitím a přínosem vizuálií v učebnicích moderních – v práci chybí. Autorka tak svoji analýzu končí u učebnice *English Firsthand* publikované v roce 1986. Shrnutí, byť fakticky správně rekapituluje obsah práce a její zpracování, nerozvíjí dál vlastní přínos práce ve smyslu současné výuky cizích jazyků. A je to právě výuka anglického jazyka, která stojí ve středu zájmu této práce, a jejíž specifika by bývalo bylo vhodné více akcentovat v kontextu moderní výuky.

Z formálních nedostatků se jedná o občasnou stylistickou neobratnost a překlepy. Ty však výrazně nenarušují plynulost sdělení. V anglickém abstraktu bych určitě navrhovala přeformulovat anglický překlad cíle práce, např. následovně „The goal of this thesis is to evaluate the visual components of four different textbooks published between 1658 and 1986 to determine their appropriateness and transferability for teaching English to contemporary learners.“

Přes výše uvedené výhrady práce zcela splňuje požadavky kladené na bakalářské práce a vytyčeného cíle je pomocí adekvátních metod dosaženo.

Otázky k diskuzi:

- 1) Tématika knihy *Orbis sensualium pictus* poprvé vydané roku 1658 je i v dnešní době, např. s ohledem na nově vyhlášený operační program MŠMT Jan Amos Komenský pro období 2021-2027, stále velmi aktuální. Jak byste stručně shrnula nadčasovost tohoto díla z pohledu využití vizuálních prostředků? Lze z Vašeho pohledu vytyčit některé ze základních pedagogicko-didaktických principů grafického zpracování tohoto díla a použít je pro zhodnocení využití vizuálních prostředků moderních učebnic anglického jazyka?

- 2) V kontextu Vašeho diachronního výzkumu, v jakém ohledu spatřujete největší posun při využití vizuálních prostředků v moderních učebnicích A)? Jak byste tento posun zhodnotila?

Práci **doporučuji** k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: **velmi dobře**

8. června 2020

Datum

Podpis